

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžrk/3/2021
Identifikačné číslo spisu: 7020200474
Dátum vydania rozhodnutia: 27.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7020200474.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobcu (v konaní sťažovateľ): Urbariát Hačava, družstvo, v likvidácii, so sídlom Námestie sv. Martina 9, Holíč, IČO: 31 980 821, zastúpeného: JUDr. Ján Garančovský, advokát, AK Olej Sedlák Dudášová Garančovský, so sídlom Kukučínova 19, Košice, proti žalovanému: Okresný úrad Košice, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Komenského 52, Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 16. novembra 2020, č. k. 7S/149/2020-30, ECLI:SK:KSKE:2020:7020200474.1, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo 16. novembra 2020, č. k. 7S/149/2020-30 a vec vracia krajskému súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Postup správneho súdu

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“) uznesením zo 16.11.2020, č. k. 7S/149/2020-30 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) podľa § 98 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) ako oneskorene podanú odmietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného z 24.03.2020 č. k. Xo 2/2020, sp. zn.: OU-KE-OOP5-2020/017885/SUC (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“), ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Okresného úradu Košice-okolie, katastrálneho odboru, pracovisko Moldava nad Bodvou z 09.09.2019, č. OU-KS-KO1-X 27/2019/Ta.

2. Správny súd si osvojil tvrdenie žalobcu, že rozhodnutie žalovaného mu bolo oznámené (doručené) dňa 30.04.2020. Ďalej uviedol, že správna žaloba bola podaná prostredníctvom právneho zástupcu v elektronickej podobe s autorizáciou podľa osobitného predpisu; podľa výsledkov informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe Ústredného portálu verejnej správy, právny zástupca žalobcu podpísal kvalifikovaným elektronickým podpisom elektronické podanie - žalobu z 30.06.2020 o 17:11 hod., pričom jej kvalifikovaný elektronický podpis bol overený dňa 01.07.2020 o 00:14 hod., a

elektronické podanie - žaloba bola doručená do elektronickej schránky správneho súdu dňa 01.07.2020 o 02:14 hod.

3. Ďalej správny súd postupne citoval § 181 ods. 1, ods. 4, § 188, § 69 ods. 4, § 56 ods. 1 S.s.p., § 25 ods. 1, § 32 ods. 4, ods. 5 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), pričom uzavrel, že zákonná lehota na podanie správnej žaloby uplynula žalobcovi dňa 30.06.2020; a keďže žaloba doručovaná vo forme elektronického podania s autorizáciou kvalifikovaným elektronickým podpisom bola doručená správny súdu až dňa 01.07.2020, bola podaná po uplynutí lehoty na jej podanie podľa § 181 ods. 1 S.s.p. Z toho považoval za zrejmé, že správna žaloba bola pre správny súd objektívne prístupná v elektronickej schránke súdu až 01.07.2020 o 02:14 hod., ako vyplýva z doručenky. Tento dátum považoval za deň uloženia elektronickej úradnej správy v zmysle § 32 ods. 1 zákona o e-Governmente. Doručka vyhotovovaná portálom MSSR je podľa správneho súdu podmienkou sprístupnenia obsahu elektronickej úradnej správy.

4. Správny súd považoval za nesporné, že správna žaloba bola podaná oneskorene, a preto ju ako oneskorenú odmietol, a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu

5. Žalobca zastúpený advokátom podal (elektronickým podaním s potrebnou autorizáciou) proti napadnutému uzneseniu včas kasačnú sťažnosť, ktorou žiadal jeho zrušenie a vrátenie veci správny súdu na ďalšie konanie.

6. Sťažovateľ nesúhlasil zo záverom správneho súdu o oneskorenom podaní správnej žaloby, ani s odôvodnením uznesenia. Poukazoval na to, že lehota na podanie žaloby v správnom súdnictve má procesnoprávnu povahu, preto podľa neho na dodržanie lehoty postačuje, keď sa posledný deň lehoty správna žaloba podá na správny súd alebo sa odovzdá na prepravu, pričom sa nevyžaduje, aby v tejto lehote aj bola doručená správny súdu. Poukázal na ustanovenia § 69 ods. 6 S.s.p. a § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente a tvrdil, že lehota je zachovaná aj vtedy, ak bolo elektronické podanie posledný deň lehoty odoslané z elektronickej schránky advokáta do elektronickej schránky súdu. Uviedol, že podľa konštantnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 5Cdo/12/2018, 5Cdo/75/2019, 3Cdo/105/2019, 8Cdo/14/2019) pre zachovanie lehoty na podanie správnej žaloby zaslanej elektronickými prostriedkami bude rozhodný okamih odoslania v zmysle poslednej vety § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente, bez potreby ďalšieho preukazovania okamihu skutočného doručenia podania z tohto systému na určený súd. Toto podľa neho korešponduje aj so znením § 69 ods. 6 S.s.p., pretože strane sporu nemôže byť na ťarchu následný prenos dát z portálu na určený súd, keď nemá žiadnu možnosť túto fázu doručovania ovplyvniť.

7. Podľa sťažovateľa sa správny súd vôbec nezaoberal charakterom tejto lehoty a nepochopiteľne sa zamerlal na iba na moment doručenia žaloby na súd, čo je podľa neho irelevantné. Jedine okamih odoslania žaloby ako elektronického podania z elektronickej schránky advokáta do elektronickej schránky súdu je podľa neho podstatný a rozhodný pre posúdenie včasnosti podania žaloby. Sťažovateľ citoval § 2 ods. 3, § 25 ods. 1, ods. 2, § 5 ods. 8 zákona o e-Governmente a § 56 ods. 1 S.s.p.

8. Sťažovateľ ďalej poukázal na potvrdenie o odoslaní elektronického podania obsahujúceho správnu žalobu, podľa ktorého správa bola úspešne odoslaná z elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľa do systému dňa 30.06.2020 o 19:11 hod., teda v posledný deň zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby. Pre prípad pochybností kasačného súdu navrhol vykonanie dokazovania.

9. V odmietnutí včas podanej správnej žaloby správnym súdom videl sťažovateľ porušenie práva na spravodlivý proces, vrátane práva na vecné prejednanie a rozhodnutie veci, ktoré boli vo vzťahu k žalobcovi porušené. Podľa sťažovateľa je napadnuté uznesenie aj zmätočné pre závažné procesné pochybenie správneho súdu, ktorý odmietol žalobu, hoci zákonné podmienky na tento postup neboli

dané.

10. Sťažovateľ priložil ku kasačnej sťažnosti aj potvrdenie o odoslaní elektronického podania z 30.06.2020. Rovnopis kasačnej sťažnosti s prílohami následne podal sťažovateľ aj v listinnej podobe.

11. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III. Právne závery kasačného súdu

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný preskúmal uznesenie správneho súdu v medziach sťažnostných bodov, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 a ods. 2 S.s.p.), vo veci v zmysle § 455 S.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu pomerom hlasov 3:0 dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Preto podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil uznesenie správneho súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

13. Kasačný súd mal za úlohu preskúmať, či správny súd pri odmietnutí správnej žaloby sťažovateľa pochybil, ako to tvrdil sťažovateľ. Keďže správny súd vychádzal z toho, že posledným dňom lehoty na podanie správnej žaloby bol deň 30.06.2020, čo tvrdil aj sťažovateľ, i kasačný súd vychádzal z tohto skutkového záveru (hoci kasačný súd nemal k dispozícii doručenkú k preskúmanému rozhodnutiu). Kasačný súd nevidel potrebu vykonať rozsiahlejšie dokazovanie a vychádzal zo sťažovateľom predloženého potvrdenia o odoslaní elektronického podania vytvoreného Ústredným portálom verejnej správy, podľa ktorého bolo jeho elektronické podanie obsahujúce správnu žalobu odoslané správne súdu dňa 30.06.2020 o 19:11, pričom toto potvrdenie bolo do schránky právneho zástupcu sťažovateľa uložené dňa 30.06.2020 o 19:12:39.

14. Ďalej bolo v podstate potrebné podrobiť skúmaniu iba právne posúdenie skutkových zistení zo strany správneho súdu, ktoré v konkrétnych okolnostiach viedlo k odmietnutiu žaloby. Správny súd vychádzal zo zistenia, že správna žaloba bola objektívne prístupná v elektronickej schránke súdu až dňa 01.07.2020 o 02:14 hod., v zmysle § 32 ods. 1 zákona o e-Governmente.

15. Kasačný súd aj s poukazom na závery zo sťažovateľom citovaných rozhodnutí senátov z občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 5Cdo/12/2018, 5Cdo/75/2019, 3Cdo/105/2019, 8Cdo/14/2019) bez zbytočného rozvíjania bočných úvah konštatuje, že správny súd sa pri skúmaní zachovania lehoty na podanie správnej žaloby zameral na zisťovanie irelevantnej skutkovej otázky, teda kedy sa sťažovateľovo podanie obsahujúce správnu žalobu stalo objektívne prístupné správne súdu. Správny súd naopak nevenoval pozornosť relevantnej skutkovej otázke, kedy bolo ono elektronické podanie autorizované advokátom odoslané. Prečo správny súd postupoval takto, je možné zistiť z odôvodnenia napadnutého uznesenia. Je zrejmé, že správny súd sa dopustil omylu pri interpretácii rozhodujúceho ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente, keď považoval za okamih, v ktorom bolo urobené podanie, okamih uloženia elektronickej správy do elektronickej schránky súdu. Sťažovateľ sa naopak nemýlil, keď za právne relevantný považoval okamih podania (odoslania) elektronického autorizovaného podania.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8.

16. Kasačný súd poznamenáva, že v správnom súdom citovanom ustanovení § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente (kde správny súd zvýraznil záver prvej vety od slova „doručením“) sa nachádzajú popri sebe formulácie o podaní a o doručení elektronického podania, ale je zrejmé, že aj s prihliadnutím na § 69 ods. 6 S.s.p. je pre zachovanie procesnoprávnej lehoty na podanie správnej žaloby rozhodujúci práve okamih podania (teda odoslania) elektronického podania. Nepochybne aj štátom prevádzkovaný a všemožne prioritizovaný systém elektronických schránok je treba považovať za orgán, ktorý má povinnosť podanie doručiť.

17. Kasačný súd, vychádzajúc z potvrdenia v zmysle § 5 ods. 8 zákona o e-Governmente, priloženého ku kasačnej sťažnosti, a vyššie uvedených skutkových okolností a právneho posúdenia dospel k záveru, že správny súd odmietol správnu žalobu sťažovateľa v rozpore so zákonom, preto podľa § 462 ods. 1 S.s.p. zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec správnemu súdu na ďalšie konanie.

18. Správny súd bude pri sústavnom skúmaní splnenia podmienok konania povinný konať ďalej vo veci.

19. Správny súd v ďalšom konaní rozhodne aj o náhrade trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.